

ΤΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΙΤΗΑΣΑ

Για τον έλεγχο
των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
και της Γενικής Ιατρικής
Περίθαλψης
σε Ιδρύματα Ψυχικής Υγείας
και Κοινωνικής Πρόνοιας

Αυτή η δημοσίευση απορρέει από τη μελέτη
**“Αξιολόγηση της Θεραπείας, των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
και της Περίθαλψης σε Ιδρύματα” (ΙΤΗΑΣΑ – Institutional Treatment
Human Rights and Care Assessment)**
η οποία επιχορηγήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση,
στο πλαίσιο του Προγράμματος για τη Δημόσια Υγεία.

www.ithacastudy.eu

2010

Αυτή η έκδοση απορρέει από τη μελέτη “Αξιολόγηση της Θεραπείας, των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Περίθαλψης σε Ιδρύματα” (ΙΤΗΑΑ – Institutional Treatment Human Rights and Care Assessment) η οποία επιχορηγήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο του Προγράμματος για τη Δημόσια Υγεία. Το πρόγραμμα ΙΤΗΑΑ και η δημιουργία του Εγχειριδίου πραγματοποιήθηκαν υπό την καθοδήγηση του προσωπικού πέντε κέντρων:

- Ινστιτούτο Ψυχιατρικής, King’s College London, Αγγλία: Graham Thornicroft, Jennifer Randall, Tamara Shaw, Diana Rose (υπεύθυνοι συντονισμού του προγράμματος)
- Οργανισμός Ludwig Boltzmann, Ινστιτούτο Κοινωνικής Ψυχιατρικής, Βιέννη, Αυστρία: Heinz Katschnig, Gisela Hagmair, Livia Mutsch, Christa Strassmayr, Gabriele Niedermayer, Traude Izaak (υπεύθυνοι γνωστοποίησης του προγράμματος)
- Κέντρο Συνηγορίας για την Ψυχική Αναπηρία, Βουδαπέστη, Ουγγαρία: Oliver Lewis, Csilla Budai, Jasna Russo, Anna Hornyk (υπεύθυνοι για τα τμήματα του Εγχειριδίου αναφορικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα)
- Τμήμα Ψυχιατρικής και Κλινικής Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Βερόνας, Ιταλία: Lorenzo Burti, Antonio Lasalvia, Sara Bernardelli, Elisa Berti, Irene Fiorini, Massimo Garatti, Cinzia Papa (υπεύθυνοι για τα τμήματα του Εγχειριδίου αναφορικά με τη φροντίδα της γενικής υγείας)
- Εθνικό Ινστιτούτο Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας, Ελσίνκι, Φινλανδία: Kristian Wahlbeck, Susanna Hietala, Sarianna Sallamaa, Markku Salo, Tom Stenman (υπεύθυνοι αξιολόγησης του προγράμματος).

Επιπλέον, στο πρόγραμμα ΙΤΗΑΑ συνεργάστηκαν οι ακόλουθοι ευρωπαϊκοί εταίροι:

Βέλγιο	Chantal Van Audenhove, Marian De Groof, Sofie Taeymans, Else Tambuyzer
Βουλγαρία	Valentina Hristakeva, Dimitar Germanov
Τσεχία	Barbara Wenigova, Pavla Selepova, Jan Stuchlik, Michal Balaban
Γερμανία	Harald Zäske Maria-Adelheid Stelzner
Ελλάδα	Μαρίνα Οικονόμου, Ελένη Λουκή, Μαρία Χαρίτση, Ελεονώρα Κανελλοπούλου, Νατάσα Βασιλάκη, Κώστας Διακώνης
Λιθουανία	Arunas Germanavicius, Dovile Juodkaite, Giedrius Sadzevicius
Ολλανδία	Jaap van Weeghel, Judith Hasker, Annette Plooy
Ρουμανία	Radu Teodorescu, Iuliana Radu, Claudia Damian, Moraru Ortansa
Σλοβακία	Janka Hurova, Peter Lalik
Τουρκία	Alp Ucok, Serap Serbest, Gulsah Karaday

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το Εγχειρίδιο ΙΤΗΑΑ επικοινωνήστε με:

graham.thornicroft@kcl.ac.uk

© The ΙΤΗΑΑ Project Group, 2010

Βιβλιογραφική αναφορά

Ως βιβλιογραφική παραπομπή, το έγγραφο αυτό θα πρέπει να αναφέρεται ως:

Ομάδα Μελέτης ΙΤΗΑΑ (2010). Εγχειρίδιο ΙΤΗΑΑ για τον έλεγχο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της Γενικής Ιατρικής Περίθαλψης σε Ιδρύματα Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας. Health Service and Population Research Department, Institute of Psychiatry, King’s College London.

Πίνακας Περιεχομένων

Ενότητα 1. Οι στόχοι του Εγχειριδίου.....	5
Ενότητα 2. Τι είναι τα ανθρώπινα δικαιώματα ;	9
2.1 Πρότυπα ανθρωπίνων δικαιωμάτων	10
2.2 Τοπικά πρότυπα και μηχανισμοί για τα ανθρώπινα δικαιώματα	12
2.3 Η Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (CRPD)	14
2.3.1 «Άτομα με αναπηρία»	14
2.3.2 Καινοτομίες της CRPD.....	15
2.3.3 Μηχανισμοί της CRPD.....	16
Ενότητα 3. Τι είναι η γενική ιατρική περίθαλψη;	18
3.1 Το πλαίσιο στο οποίο εμπίπτει η γενική ιατρική περίθαλψη.....	18
3.2 Προαγωγή της υγείας και πρόληψη της ασθένειας	20
3.3 Οι παράγοντες τρόπου ζωής που επηρεάζουν τη γενική υγεία.....	21
3.4 Υπερβολικά υψηλά ποσοστά συννοσηρότητας και της θνησιμότητας.....	22
3.5 Διανοητικές ανικανότητες και η γενική ιατρική περίθαλψη	24
3.6 Στιγματισμός, διάκριση και η «επισκιαζόμενη διάγνωση»	24
3.7 Πρόσβαση στην φροντίδα ψυχικής υγείας.....	26
3.8 Ο εμβολιασμός και η ανοσοποίηση	27
3.9 Ο έλεγχος αγωγής μιας κατάλληλης θεραπείας και φροντίδας	27
3.10 Ιατρογενείς κίνδυνοι συνταγογραφούμενων φαρμάκων.....	28
3.11 Η συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων για την ιατρική περίθαλψη.....	30
Ενότητα 4. Ο σκοπός του ελέγχου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	31
Ενότητα 5. Αρχές ελέγχου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	36
5.1 Η αποφυγή του κακού	36
5.2 Η πραγματοποίηση τακτικού ελέγχου.....	36
5.3 Η επίδειξη ανεξαρτησίας.....	37
5.4. Η δημιουργία μιας αξιόπιστης ομάδας	37
5.5. Η συλλογή αξιόπιστων πληροφοριών	38
5.6. Η υιοθέτηση ενός διερευνητικού τρόπου σκέψης	39
5.7. Η ασφαλείς αποθήκευση πληροφοριών	39
Ενότητα 6. Μέθοδοι ελέγχου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	40
6.1. Μέθοδος 1: Συνέντευξη	40
6.2: Μέθοδος 2: Παρατήρηση.....	48
6.3. Μέθοδος 3: Αναθεώρηση πληροφοριών.....	49
6.4. Τρόπος καταγραφής των πληροφοριών	50
Ενότητα 7. Δέκα βήματα για τον έλεγχο των ανθρωπίνων δικαιωμάτων	53
Βήμα 1: Η καθιέρωση αντικειμενικών σκοπών για την επιτήρηση	53
Βήμα 2: Η δημιουργία μιας ομάδας ελέγχου	54
Βήμα 3: Η Εκπαίδευση των επιτηρητών.....	55
Βήμα 4: Συλλογή προϋπάρχουσων πληροφοριών	57

Βήμα 5: Ο προγραμματισμός των επισκέψεων	62
Βήμα 6: Η διενέργεια των επισκέψεων	65
Βήμα 7: Η σύνταξη της αναφοράς	68
Βήμα 8: Η διάδοση της αναφοράς	71
Βήμα 9: Η αξιολόγηση της διαδικασίας	72
Βήμα 10: Ο προγραμματισμός μελλοντικών επισκέψεων	72
Ενότητα 8. Οδηγός για τις ερωτήσεις της Ενότητας 9 (30 μέρη)	73
Ενότητα 9. Ερωτήσεις για την επίσκεψη ελέγχου (30 μέρη).....	80